

Aceste graiuri trebuie să fie cercetate prin *monografiile și studii speciale*¹. Un exemplu de studiu de această natură, aplicabil și pentru unele situații din țara noastră, ar fi cercetarea comparativă, de către prof. St. Stoikov, a unui grai bulgar din U.R.S.S. și a graiului convergent din Bulgaria din care acesta s-a desprins în prima jumătate a secolului trecut². Astfel, se poate efectua un studiu comparativ al graiului rusesc (lipovenesc) din satul Ghindărești (rn. Hirșova) și al celui din care acesta s-a desprins, acum circa 90 de ani, aflat pe teritoriul regiunii Odesa : Bol'șoie-Ploskoie. În același fel ar putea fi studiate graiurile ucrainene din raioanele Caransebeș și Lugoj (reg. Banat), desprinse la începutul secolului nostru din masivul graiurilor ucrainene carpatice.

O altă sarcină a dialectologilor noștri slaviști este strângerea de material corespunzător pentru întocmirea unor *dicționare dialectale*. În această direcție se poate aduce o contribuție însemnată și originală la istoria lexicului limbilor slave reprezentate pe teritoriul țării noastre de purtătorii graiurilor slave din R.P.R. Ca o etapă premergătoare elaborării unor asemenea dicționare se pot publica *glosare dialectale*. Se știe, de pildă, că actualmente în R. P. Polonă se lucrează intens la alcătuirea unui *Dicționar al graiurilor polone*³ (la Kraków), în care scop are loc strângerea de materiale din cele mai diverse izvoare. Este de presupus (iar în parte s-a și dovedit acest lucru)⁴ că graiurile polone de la noi, deși puține și nu prea vechi, ar putea oferi în această direcție unele materiale interesante. Cu atât mai mult, bineînțeles, celelalte graiuri slave din R.P.R., dintre care unele se află în stare de izolare față de graiurile convergente, de secole. De altfel, problema alcătuirii unor dicționare dialectale și istorice este la ordinea zilei și în alte țări slave, unde, în legătură cu aceasta, au apărut și continuă să apară studii privitoare la principiile de alcătuire a unor astfel de lucrări⁵.

* * *

Există suficiente premize să sperăm că până la cel de al V-lea Congres internațional al slaviștilor, care se va ține la Sofia în 1963, slaviștii din Republica Populară Română vor da contribuții însemnate în domeniul atât de important și de interesant al cercetării graiurilor slave de pe teritoriul Patriei noastre.

¹ Cf. V. M. Jirmunski, *op. cit.*, p. 142; R. I. Avanesov și V. G. Orlova, *К очередным задачам русской диалектологии*, articol publicat în culegerea „Материалы и исследования по русской диалектологии”, vol. I, Moscova, 1959, p. 4, 5.

² Vezi: St. Stoikov *Говор села Твърдицы (Сливенской околии в Болгарии) и села Твърдицы, МССР*, în „Статьи и материалы по болгарской диалектологии”, vol. 8/1958, p. 3—63.

³ Vezi: M. Karas, *Польская диалектология после второй мировой войны*, în „Voprosi iazikoznaniia” nr. 2/1960, p. 114.

⁴ Vezi: I. Chițimia și E. Deboveanu, *Graiul polon din satul Bulai (rn. Suceava)*, în volumul de față.

⁵ Vezi: B. O. Larin, *Принципы укладання обласних словників української мови*, articol publicat în culegerea „Діалектологічний бюлетень”, vol. VI, Kiev, 1956; F. T. Jilko, *Запис говіркової лексики і діалектологічна лексикографія*, în „Укр. мова в шк”, 3/1957; cf. și R. I. Avanesov și V. G. Orlova, *art. cit.*, p. 5.